

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului de grant, întocmit prin schimb de note, dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei pentru realizarea Proiectului "Asigurarea Fermierilor cu Fertilizanți"

Nr.	Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Se acceptă/ Nu se acceptă	Argumentarea autorului proiectului
1.	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene. Aviz nr. DI/2/290-10603 din 14 septembrie 2023	<p>Prin prezenta, se aduce la cunoștință că Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a examinat setul de materiale cu privire la inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului de grant, întocmit prin schimb de note, între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei pentru realizarea proiectului "Asigurarea Fermierilor cu Fertilizanți", și, în limitele competenței sale funcționale, îl avizează favorabil, cu următoarele comentarii și propuneri. 1. Argumentarea necesității urmează a fi adusă în corespundere cu rigorile stabilite de Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442 din 17.07.2015:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Argumentarea trebuie datată și semnată de conducătorul sau de adjunctul organului responsabil de încheierea tratatului; ▪ La rubrica A. Descrierea tratatului. Informații generale, se impune redactarea mențiunilor ce se referă la forma și structura tratatului, întru reflectarea corectă a conținutului proiectului de acord. 	Se acceptă	

		<p>2. În partea ce ține de proiectul hotărârii, este necesară excluderea în totalitate a pct. 4, or potrivit art. 10 al Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, ministrul afacerilor externe și integrării europene poate exercita orice acte referitoare la încheierea tratatelor internaționale fără prezentarea deplinelor puteri. De asemenea, în denumire, după cuvântul "Acord", este necesară inserarea sintagmei "de grant".</p>	<p>Se acceptă</p>	
		<p>3. Cu referire la textul propriu-zis al Acordului de grant, se propune excluderea integrală a penultimului paragraf, procedura de intrare în vigoare fiind prevăzută în paragraful precedent.</p>	<p>Nu se acceptă</p>	<p>Penultimul paragraf și paragraful anterior sunt complementare unul altuia, în mod special penultimul paragraf al pct. 8 se referă la condițiile de efectivitate ale Acordului de Grant. Prevederile art. 18 din Legea nr. 595/1999 „(1)Tratatele internaționale intră în vigoare, pentru Republica Moldova, în conformitate cu modul și termenele stabilite de tratat sau cu acordul comun al părților. (2) Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova notifică celeilalte părți contractante sau depozitarului tratatului internațional îndeplinirea condițiilor necesare intrării în vigoare a tratatului, efectuează schimbul de documente corespunzătoare sau le transmite depozitarului”. Respectiv, data intrării în vigoare a Acordului „shall enter into force on the date of [...] Note in reply” conform procedurilor legale și data notificării Guvernului Japoniei privind îndeplinirea procedurilor interne de ratificare a Acordului de către Republica Moldova sunt esențiale pentru prezentul Acord.</p>
		<p>4. Totodată, MAEIE atrage atenția asupra faptului că setul de materialele prezentate nu conține traducerea tratatului în limba română, în</p>	<p>Se acceptă</p>	

		conformitate cu pct. 33 alin. 1 din Regulamentul menționat		
		5. În altă ordine de idei, potrivit art. 7 alin. 2 al Legii nr. 595/1999, MAEIE atrage atenția asupra necesității avizării proiectului Acordului respectiv de către Comisia politică externă și integrare europeană a Parlamentului, anterior adoptării deciziei cu privire la inițierea negocierilor.	Se acceptă	
2.	Ministerul Finanțelor. Aviz nr. 11/2-6/103 din 11.09.2023	<p>În contextul avizării proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului de grant, întocmit prin schimb de note, dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei pentru realizarea Proiectului „Asigurarea Fermierilor cu Fertilizanți”, Ministerul Finanțelor comunică lipsa de propuneri și obiecții asupra proiectului Acordului, întocmit prin schimb de note.</p> <p>Suplimentar, comunicăm că, conform prevederilor Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, pentru semnarea unui tratat internațional, o persoană este împuternicită în baza Deplinelor puteri eliberate de către ministrul afacerilor externe și integrării europene în baza solicitării înaintate de organul responsabil de promovarea tratatului, ci nu prin Hotărâre de Guvern.</p> <p>Totodată, în cazul în care tratatul urmează a fi semnat de către ministrul afacerilor externe și integrării europene, deplinele puteri nu se eliberează, întrucât în conformitate cu art. 110 din Hotărârea Guvernului nr. 442/2015 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor</p>	Se acceptă	

		<p>internaționale, cu excepția Președintelui Republicii Moldova, Prim-ministrului și ministrului afacerilor externe și integrării europene, semnarea tratatelor internaționale se efectuează numai de către persoanele respectiv împuternicite în condițiile legii, prin urmare, la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului de grant, întocmit prin schimb de note, urmează a fi exclus pct.4.</p>		
3.	<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării. Aviz nr. 13/2-2757 din 07.09.2023</p>	<p>Urmare examinării demersului MAIA nr. 07-07/2736 din 05.09.2023, referitor la setul de materiale aferent proiectului Hotărârii Guvernului "Cu privire la inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului de grant, întocmit prin schimb de note, dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei pentru realizarea Proiectului "Asigurarea Fermierilor cu Fertilizanți", în limita competențelor funcționale, comunicăm despre susținerea acestuia cu următoarele precizări: - punctul 4 din textul proiectului Hotărârii Guvernului, urmează a fi exclus dat fiind faptul, că conform pct.28 din Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015, "Tratatele prin schimb de note sunt încheiate de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, indiferent de domeniul tratatului sau organul responsabil pentru încheierea acestuia. În cazuri speciale, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va autoriza încheierea de către alte instituții a unor tratate în formă de scrisori.</p>	Se acceptă	

		<p>Textele proiectelor tratatelor încheiate prin schimb de note vor fi coordonate de către organul responsabil pentru încheierea tratatului cu Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene la etapa de elaborare”;</p>		
		<p>- de asemenea, se propune excluderea pct.5 din textul proiectului Hotărârii Guvernului, ori redactarea acestuia, deoarece în Argumentarea necesității este specificat că Instituția de implementare a Proiectului este Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii (ADMA);</p>	<p>Nu se acceptă</p>	<p>Întru atingerea obiectivelor urmărite, Ministerul urmează să fie responsabil pentru realizarea tuturor prevederilor din Acord, pe când implementarea prevederilor Acordului Ministerul le împuternicește Agenției de Dezvoltarea și Modernizarea a Agriculturii, ca instituției din subordine, însă nu este exclus ca în procesul negocierilor și ulterior semnării acestuia, să fie necesare implicarea și a altor instituții.</p>
		<p>- conform pct.31 din Regulamentul menționat, Argumentarea necesității inițierii negocierilor urmează a fi semnată de conducătorul organului responsabil pentru încheierea tratatului sau de locțiitorul acestuia.</p>	<p>Se acceptă</p>	
<p>4.</p>	<p>Ministerul Justiției al Republicii Moldova. Aviz nr. 08/8311 din 20.09.2023</p>	<p>Prin prezenta, aducem la cunoștință că Ministerul Justiției a examinat setul de acte cu privire la inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului de grant, întocmit prin schimb de note, între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei pentru realizarea Proiectului „Asigurarea Fermierilor cu Fertilizanți” (în continuare – Acord) și, în limitele competențelor funcționale, comunică următoarele. Se va atrage atenția asupra existenței dobânzilor acumulate la grant prin prisma faptului că obiectul instrumentului juridic constă în contractarea unei sume nerambursabile, iar dobânzile sunt specifice contractelor oneroase.</p>	<p>Nu se acceptă</p>	<p>Atragem atenția autorului avizului că obiectul Acordului de grant, întocmit prin schimb de note, între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei pentru realizarea Proiectului „Asigurarea Fermierilor cu Fertilizanți” în sensul noțiunii de „asistență externă nerambursabilă” prevăzută la art. 2 din Legea nr. 595/ 1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, care constă în acordarea unei asistențe externe nerambursabile sub formă de asistență financiară care este primită cu titlu gratuit la nivel guvernamental din partea Guvernului Japoniei și care nu implică un angajament financiar din partea Republicii Moldova.</p>

		<p>Totodată, întrucât din Acord rezultă asumarea unor angajamente financiare din partea Guvernului Republicii Moldova, acesta necesită a fi promovat prin procedura juridică stabilită de Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat.</p>		<p>Legea nr. 419/2006 conform art. 1 alin. (2) are ca obiect de reglementare „datoria contractată, în numele Republicii Moldova, de Guvern prin intermediul Ministerului Finanțelor, datoria întreprinderilor de stat/municipale, a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar public și a unităților administrativ-teritoriale cu termenul de scadență de un an și mai mare, precum și valorile mobiliare de stat, indiferent de termenul lor de scadență”. Subsecvent, atragem atenția asupra definiției de „datorie de stat – obligațiile contractuale pecuniare curente și scadente ale statului și dobânzile datorate și neonorate, apărute din calitatea statului de debitor sau fidejutor, fiind contractate, în numele Republicii Moldova, de Guvern, prin intermediul Ministerului Finanțelor, în monedă națională sau în valută străină” prevăzută la art. 2 din Legea nr. 419/2006. Astfel, prevederile Legii nr. 595/1999 aplicabile asistenței externe nerambursabile care se aplică față de obiectul Acordului de grant, întocmit prin schimb de note, între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei pentru realizarea Proiectului „Asigurarea Fermierilor cu Fertilizanți”, constatăm că obiectul de reglementare al Legii nr. 419/2006 nu se aplică prezentului Acord.</p>
		<p>Adițional, la pct. 2 alin. (1) al Acordului, propunem desemnarea expresă a autorităților competente ale ambelor părți în vederea implementării Acordului.</p>	<p>Nu se acceptă</p>	<p>În sensul art. 5 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 textul prezentului Acord a fost elaborat și propus de către Ambasada Japoniei în Republica Moldova, în calitate de autoritate competentă care acționează în speța dată din numele Guvernului Japoniei. Un asemenea text standardizat al Notelor de schimb este elaborat, propus și utilizat de către Guvernul</p>

			<p>Japoniei, prin intermediul Ambasadei Japoniei la Chișinău încă din anul 2004 și până în prezent.</p> <p>În aceeași ordine de idei, având în vedere că obiectul Acordului de grant, constituie o asistență externă nerambursabilă ce se acordă Guvernului Republicii Moldova, atenționăm că desemnarea expresă a autorității competente din numele Guvernului Republicii Moldova care va implementa acest proiect, nu face obiectul acestui Acord, or desemnarea se va realiza prin decizia Guvernului Republicii Moldova la nivel de Hotărâre de Guvern, conform practicii unitare realizate în cadrul unui proiect similar și anume: Acordul de grant, întocmit prin schimb de note, dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei privind implementarea Proiectului "Agricultura conservativă – dezvoltarea unui sistem durabil de gestionare a solurilor în Republica Moldova", semnat la Chișinău la 7 martie 2017 și ratificat prin Legea nr.96 din 2 iunie 2017, conform căruia prin Hotărârea Guvernului nr. 287/2019 cu privire la aprobarea proiectului Programului de utilizare a mijloacelor fondurilor depozitate în cadrul Proiectului "Agricultura conservativă – dezvoltarea unui sistem durabil de gestionare a solurilor în Republica Moldova", a fost desemnată autoritatea de implementare din numele Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.</p> <p>De asemenea, atragem atenția că în nota de argumentare care însoțește proiectul a fost numită autoritatea care ulterior prin Hotărâre de Guvern va fi desemnată în calitate de instituție implementatoare a proiectului și anume Instituția</p>
--	--	--	--

			Publică „Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii”.
	La pct. 5 alin. (1) lit. (k), propunem a fi prevăzute în mod expres tipurile de costuri ce urmează a fi suportate de Republica Moldova.	Nu se acceptă	Acordul facilitează accesul fermierilor mici și mijlocii la surse financiare ieftine în vederea procurării fertilizanților cu respectarea legislației de mediu și nu generează costuri.
	La pct. 8, se va atrage atenția asupra contradicției semnalate la momentul intrării în vigoare (A se vedea: „shall enter into force on the date of [...] Note in reply” și „on the date of receipt by the Government of Japan of the written notification from the Recipient [...]).	Nu se acceptă	Formulările enunțate nu sunt contradictorii și atenționăm asupra prevederilor art. 18 din Legea nr. 595/1999 „(1)Tratatele internaționale intră în vigoare, pentru Republica Moldova, în conformitate cu modul și termenele stabilite de tratat sau cu acordul comun al părților. (2) Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova notifică celeilalte părți contractante sau depozitarului tratatului internațional îndeplinirea condițiilor necesare intrării în vigoare a tratatului, efectuează schimbul de documente corespunzătoare sau le transmite depozitarului”. Respectiv, urmează a nu se confunda data intrării în vigoare a Acordului „shall enter into force on the date of [...] Note in reply” conform procedurilor legale, cu data notificării Guvernului Japoniei privind îndeplinirea procedurilor interne de ratificare a Acordului de către Republica Moldova care țin de competența exclusivă a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene „which shall become effective on the date of receipt by the Government of Japan of the written notification from the Recipient of the completion of necessary domestic procedures for the entry into force of such agreement.”
	De asemenea, la proiectul notei de răspuns, potrivit pct. 27 al Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a	Se acceptă	

	tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015 (Regulament), se va lua în ghilimele textul integral al notei inițiale.		
	Totodată, potrivit pct. 31 al Regulamentului, argumentarea necesității urmează a fi semnată de conducătorul organului responsabil pentru încheierea tratatului sau de locțiitorul acestuia.	Se acceptă	
	Adițional, setul de materiale se va completa cu redacția în limba română a Acordului.	Se acceptă	

Secretar de Stat

Iurie SCRIPNIC

Ex: Iulia Haidarli
tel: 022 204 545